

Студијски програм: Дипломирани биолог			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Биохемија лековитог биља			
Шифра предмета: Б-403			
Наставник: Др Неда Мимица-Дукић, др Ивана Беара			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: одрађене лабораторијске вежбе, положени уводни колоквијуми за вежбе, урађени семинарски рад и уредно похађање наставе			
Циљ предмета Циљ овог курса је да се студенти упознају са најзначајнијим биолошки и фармаколошки активним класама секундарних биомолекула у биљкама. Да стекну знање о основним путевима њихове биосинтезе и механизмима фармаколошког деловања. Да се упознају са најзначајнијим достигнућима у примени дрога и фитопрепарата у савременој медицини. Да савладају основне лабораторијске технике за изоловање и хемијску детерминацију фармаколошки активних природних једињења.			
Исход предмета Очекује се да ће студенти бити у стању да објасне значај секундарних биомолекула како за биљке тако и за човека. Да опишу структурну дивергентност, биосинтетско порекло и фармаколошко деловање најзначајнијих класа секундарних биомолекула биљака. Да примене одговарајуће експерименталне методе за анализу појединих класа секундарних биомолекула.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Лековито биље и његова улога у развоју савремене медицине и фармакологије. Биолошки активни конституенти лековитих биљака. Физиолошка и еколошка улога секундарних биомолекула у биљкама. Етарска уља: хемијски састав, биосинтеза биолошка улога и фармаколошко деловање етарских уља. Ароматичне биљне дроге и њихова примена у фитотерапији. Биосинтеза дитерпеноида, физиолошки и фармаколошки значај. Тритерпенска једињења као потенцијални нестероидни антиинфламаторни лекови. Биљни феноли: класификације, физиолошки и еколошки значај у биљкама. Општи путеви биосинтезе и деградације фенолних једињења. Канабиноли, фенолкарбонске киселине, фенилпропаноиди, кумарини. Антрахинонске дроге, примена у фитотерапији. Флавоноиди: подела, биосинтеза, деградација. Фармаколошки значај и улога биофлавоноида. Алкалоиди у савременој медицини. Биолошка и фармаколошка функција алкалоида, биосинтезе појединих класа алкалоида, алкалоидне дроге и њихова примена <i>Практична настава:</i> Методе екстракције и дестилације биљног материјала. Хроматографске технике у анализи биљних екстраката. Савремене инструменталне технике: HPLC, HPLC-MS-MS, GC-MS у анализи комплексних биљних екстраката.			
Литература 1. Н. Мимица-Дукић: Интерна скрипта и CD са предавања. 2. Н. Ковачевић: <i>Фармакогнозија</i> , Фармацеутски факултет, Београд, 2003. 3. М. Поповић: <i>Биохемија биљака</i> , Пољопривредни факултет, Нови Сад 4. Р. Јанчић, Д. Стошић, Н. Мимица-Дукић, Б. Лакушић: <i>Ароматичне биљке Србије</i> , Дечије Новине, Горњи Милановац, 1995.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:	
Предавања	Вежбе	Други облици наставе	Практична настава: Студијски истраживачки рад:
2	3	1	Остали часови
Методе извођења наставе: предавања, лабораторијске вежбе, семинарски рад и консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава			
семинар-и			
Поена		Поена	
5		60	
25			
10			